

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000843

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панасюк Іван Сергійович

2. Ivan S. Panasiuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6655-8395

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Маркетинг

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12556

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.51, 10.81.71

Тема дисертації:

1. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері діяльності кредитних спілок в Україні
2. Prevention of criminal offenses in the sphere of credit unions in Ukraine

Реферат:

1. Дисертація є однією з перших наукових досліджень в якій запропонований науковий підхід до реалізації низки праксеологічних задач щодо запобігання кримінальним правопорушенням й формування кримінологічної безпеки сфери діяльності кредитних спілок в Україні. Проведено періодизацію становлення та розвитку законодавства у сфері діяльності кредитних спілок. Надано поняття кримінальних правопорушень у сфері діяльності кредитних спілок як протиправних, суспільно небезпечних винних діянь, що посягають на врегульовані законом суспільні відносини, пов'язані з акумуляцією (консолідацією) заощаджень членів кредитних спілок, їх використанням у процесі взаємного кредитування та надання інших фінансових послуг, і вчиняються у процесі діяльності кредитної спілки як небанківської фінансової установи зі спеціальним правовим статусом, внесеної до відповідного реєстру та такої, що здійснює діяльність на підставі ліцензії регулятора. Проведено їх систематизацію з розподілом за способом вчинення на прості (учинення дій, що передбачені однією кримінально-правовою нормою) та складні (учинення сукупності споріднених і супутніх кримінальних правопорушень проти власності – ст. 190, 191, 192 КК України; у сфері

господарської діяльності ст. 205-1, 206-2, 209, 212, 222 КК України; проти авторитету органів державної влади – ст. 358 КК України; у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку – ст. 361–363-1 КК України; у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, – ст. 364, 364-1, 365-2, 366, 367 КК України). Визначено специфічні прояви протиправного використання кримінальних протиправних технологій у діяльності кредитних спілок: формування стійкого злочинного осередку всередині або навколо кредитної спілки, залучення посадових осіб і пов'язаних осіб до протиправної діяльності, використання закритих каналів комунікації; маскуванню незаконної фінансово-господарської діяльності шляхом створення пов'язаних або фіктивних суб'єктів, підроблення фінансової та звітної документації, використання іноземних юрисдикцій усупереч встановленим обмеженням; використання кредитних продуктів і внутрішніх фінансових операцій кредитної спілки як інструментів прикриття для легалізації (відмивання) доходів та незаконного виведення активів; перетворення акумульованих коштів членів кредитної спілки у ліквідні ресурси з порушенням цільового призначення; корупційне забезпечення протиправної діяльності та приховане інформаційно-технічне супроводження з метою уникнення державного нагляду й контролю. Обґрунтована доцільність та необхідність імплементації у кримінальне законодавство України іноземного досвіду кримінально-правової охорони небанківського фінансового сектору в частині встановлення кримінальної відповідальності за організацію «фінансової кредитної піраміди», а також кримінологічних заходів запобігання кримінальним правопорушенням у сфері діяльності кредитних спілок на засадах «колективної безпеки». Здійснена класифікація детермінант шляхом групування об'єктивних та суб'єктивних факторів на воєнно-політичні, фінансово-економічні, організаційно-правові та морально-психологічні, які обумовлюють інтенсивність протиправної діяльності у небанківському фінансовому секторі (макрорівень), що дозволило ідентифікувати причини й умови вчинення кримінальних правопорушень у сфері діяльності кредитних спілок (цільовий рівень). Надана кримінологічна характеристика осіб, які вчиняють кримінальні правопорушення у сфері діяльності кредитних спілок, з виокремленням соціально-демографічних, статусно-рольових, кримінально-правових, морально-психологічних ознак та належності до організованої групи – «організатор» (формує групу, здійснює підготовку протиправного діяння, контролює рух і розподіл коштів), «виконавець» (безпосередньо здійснює протиправне діяння, пов'язане з фінансовими операціями кредитної спілки), «посередник», «асоційована особа» (надають послуги у фінансово-кредитних операціях – залучення, перерозподіл, виведення коштів; здійснюють непрямий вплив на управлінські рішення та фінансові операції). Також систематизовано учасників, які належать до сфери діяльності кредитних спілок: (1) внутрішні – керівники кредитної спілки, головний внутрішній аудитор, головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер, керівники та члени комітетів ради та правління кредитної спілки; (2) юридичні особи-члени кредитної спілки – керівник, керівник підрозділу внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів юридичної особи; (3) зовнішні – керівники підприємств, установ чи організацій, робота в яких є ознакою членства в кредитній спілці; керівники закладів освіти, навчання або робота в яких є підставою членства; керівники професійних спілок або релігійних організацій, належність до яких є ознакою членства; (4) регулятор – НБУ; (5) інші – асоційовані; посередницькі.

2. The periodization of the formation and development of legislation in the field of credit union activities is carried out. The concept of criminal offenses in the field of credit union activities is presented as unlawful, socially dangerous criminal acts that encroach on legally regulated social relations related to the accumulation (consolidation) of savings of credit union members, their use in the process of mutual lending and the provision of other financial services, and are committed in the process of the credit union's activities as a non-bank financial institution with a special legal status, entered in the relevant register and operating on the basis of a regulator's license. They have been systematized and divided by the method of commission into simple (committing actions provided for by one criminal law norm) and complex (committing a set of related and related criminal offenses against property – Articles 190, 191, 192 of the Criminal Code of Ukraine; in the field of economic activity, Articles 205-1, 206-2, 209, 212, 222 of the Criminal Code of Ukraine; against the authority of state authorities – Article 358 of the Criminal Code of Ukraine; in the field of use of electronic computers (computers), systems and computer

networks and telecommunication networks – Articles 361–363-1 of the Criminal Code of Ukraine; in the field of official activity and professional activity related to the provision of public services – Articles 364, 364-1, 365-2, 366, 367 of the Criminal Code of Ukraine). Specific manifestations of the illegal use of criminal illegal technologies in the activities of credit unions have been identified: the formation of a stable criminal cell within or around the credit union, the involvement of officials and related persons in illegal activities, the use of closed communication channels; masking illegal financial and economic activities by creating related or fictitious entities, falsifying financial and reporting documentation, using foreign jurisdictions contrary to established restrictions; using credit products and internal financial transactions of the credit union as cover tools for the legalization (laundering) of income and the illegal withdrawal of assets; transforming accumulated funds of credit union members into liquid resources in violation of their intended purpose; corrupt support of illegal activities and hidden information and technical support in order to avoid state supervision and control. The feasibility and necessity of implementing foreign experience in criminal law protection of the non-banking financial sector in the criminal legislation of Ukraine in terms of establishing criminal liability for organizing a «financial credit pyramid», as well as criminological measures to prevent criminal offenses in the field of credit unions on the basis of «collective security» are substantiated. A classification of determinants was carried out by grouping objective and subjective factors into military-political, financial-economic, organizational-legal and moral-psychological, which determine the intensity of illegal activities in the non-banking financial sector (macro level), which allowed identifying the causes and conditions for committing criminal offenses in the field of credit unions (target level). A criminological description of persons who commit criminal offenses in the field of credit unions is provided, with the identification of socio-demographic, status-role, criminal-legal, moral-psychological characteristics and belonging to an organized group – «organizer» (forms a group, prepares an illegal act, controls the movement and distribution of funds), «performer» (directly commits an illegal act related to the financial operations of a credit union), «intermediary», «associated person» (provide services in financial and credit operations – attraction, redistribution, withdrawal of funds; exercise indirect influence on management decisions and financial operations). Participants belonging to the field of credit unions are also systematized: (1) internal – credit union managers, chief internal auditor, chief risk manager, chief compliance manager, heads and members of committees of the credit union's council and board; (2) legal entities that are members of a credit union – the head, head of the internal audit unit, heads and members of committees of a legal entity; (3) external – heads of enterprises, institutions or organizations, work in which is a sign of membership in the credit union; heads of educational, training or work in which is the basis for membership; heads of trade unions or religious organizations, membership in which is a sign of membership; (4) regulator – the NBU; (5) others – associates; intermediaries.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Панасюк І. С. Детермінанти скоєння кримінальних правопорушень у сфері діяльності кредитних спілок. Правова позиція. 2025. № 1(46). С. 77–81. URL: <https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2025/1/16.pdf>.
- Панасюк І. С. Надання фінансових послуг кредитними спілками в Україні як об'єкт кримінологічного дослідження. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. Вип. 2. С. 871–876. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/04/130.pdf>.

- Панасюк І. С. Характеристика осіб, які вчиняють кримінальні правопорушення у сфері діяльності кредитних спілок. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 3. Ч. 2. С. 266–272. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/06/69-1.pdf>.
- Панасюк І. Детермінанти, що впливають на вчинення кримінальних правопорушень у сфері діяльності кредитних спілок. Наше право. 2026. № 1. С. 80–86. URL: https://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/NP-2026-1/NP_2026_1_080.pdf.
- Панасюк І. С. Вплив тіншової економіки на небанківську фінансову безпеку України. Кримінологічна теорія і практика: проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення : матеріали міжвідом. наук.-практ. круглого столу (Київ, 7 листоп. 2024 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2024. С. 131–133.
- Панасюк І. С. Стан та тенденції шахрайств у сфері діяльності кредитних спілок в умовах воєнного стану. Кримінологія і війна: екзистенційні виклики для України : матеріали міжвідом. наук.-практ. кругл. столу (Київ, 6 листоп. 2025 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2025. С. 243–246.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любавіна Вікторія Петрівна

2. Viktoriia P. Liubavina

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кришевич Ольга Володимирівна

2. Olha V. Kryshevych

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6136-8106

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лихова Софія Яківна

2. Sofiia Lykhova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4755-7474

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицюк Ігор Васильович

2. Ihor V. Hrytsiuk

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2253-4057

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колб Олександр Григорович

2. Oleksandr H. Kolb

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1792-4739

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Топчій Василь Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Топчій Василь Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Грицюк Ігор Васильович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна